

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

39 PŽ-636/2018-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Mirte Matić, predsjednice vijeća, Branke Šabarić Zovko, suca izvjestitelja i Ružice Omazić, člana vijeća, u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom BERTA PROJEKT – AQUA VIVA d.o.o. u stečaju, Samobor, Zagrebačka 32/a, OIB 68940024360, odlučujući o žalbi vjerovnika SAMOBORKA d.d., OIB 53149109818, Samobor, Zagrebačka 32/a, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj St-6156/2016 od 8. prosinca 2017., u sjednici vijeća održanoj 7. veljače 2018.

riješio je

Odbija se kao neosnovana žalba vjerovnika Samoborka d.d., Samobor i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu poslovni broj St-6156/2016 od 8. prosinca 2017.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem odbačena je prijava tražbine nižeg isplatnog reda vjerovnika Samoborka d.d., Samobor, Zagrebačka 32/a, OIB 53149109818, u iznosu od 8.782.101,45 kn, kao preuranjena.

Ovako je riješio prvostupanjski sud primjenom odredbe čl. 139. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15, 104/17; dalje: SZ) i čl. 408. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 111/12, 125/11, 68/13 i 110/15; dalje: ZTD), jer je utvrdio da se radi o tražbini nižeg isplatnog reda, a za koje tražbine vjerovnici nisu bili pozvani da ih prijave.

Protiv tog rješenja žalbu je podnio vjerovnik Samoborka d.d., OIB 53149109818, Samobor, ne navodeći iz kojih zakonskih razloga osporava navedenu odluku.

U bitnom, žalitelj navodi da se u konkretnom slučaju ne radi o situaciji propisanoj odredbom čl. 408. st. 1. ZTD-a, jer zajam nije dan u vrijeme kada je stečajni dužnik bio u krizi, nego kada je obavljao pripreme radnje za obavljanje registrirane djelatnosti, što znači 2008., 2009. i 2010. godine, a temeljem ugovora o zajedničkom ulaganju zaključenog 17. siječnja 2007.

Ne spori da je Samoborka d.d., kao stečajni vjerovnik zaključio ugovor o kratkoročnoj pozajmici 7. siječnja 2016., ali samo da bi objedinila sva uložena sredstva temeljem ugovora o zajedničkom ulaganju, što se ne može smatrati da je to jedini dokaz utrošenih sredstava. Ulaganja iz prethodnih godina su samo pretvorena u pozajmicu, ali se nije radilo o zajmu kojim bi se nadomještao kapital.

Smatra kako se u konkretnom slučaju ne radi o zajmu kojim se nadomješta kapital sukladno odredbi čl. 139. st. 1. t. 5. SZ-a.

Predlaže ovome sudu pobijano rješenje preinačiti podredno ukinuti i predmet vratiti na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu vjerovnika, stečajni dužnik osporava žalbene navode, ističući da sporna sredstva navedena u Ugovoru o pozajmici od 7. siječnja 2016., u iznosu od 8.273.769,93 kn, nisu nikada uplaćena na račun stečajnog dužnika, već kako sam žalitelj navodi, radi se o sredstvima koja je žalitelj ulagao u ranijim godinama temeljem ugovora o zajedničkom ulaganju.

Navodi kako je prilikom ispitivanja predmetne prijave tražbine, utvrđeno da su određena plaćanja od strane tog društva vršena temeljem ugovora o zajedničkom ulaganju, da su određena sredstva cesijom prešla s trećeg ortaka Želimira Kodrića na žalitelja, dok se za druga sredstva obuhvaćena ugovorom o pozajmici od 7. siječnja 2016. u iznosu od 1.338.253,23 kn ne može sa sigurnošću tvrditi da bi predstavljali stvarnu obvezu stečajnog dužnika prema žalitelju Samoborki d.d., jer nema dokumentacije.

U svakom slučaju, smatra da je osnova sporne tražbine Ugovor o pozajmici od 7. siječnja 2016., pa predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

Ispitavši pobijano rješenje sukladno odredbama čl. 381. i čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 28/13 i 89/14; dalje: ZPP) u vezi s čl. 10. SZ-a, u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je rješenje pravilno i osnovano na zakonu.

Iz dostavljene preslike dijela stečajnog spisa proizlazi da je u stečajnom postupku, vjerovnik Samoborka d.d. Samobor, prijavio tražbine s osnova pozajmice.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da je stečajni upravitelj naveo da je zaprimio prijavu tražbine vjerovnika Samoborka d.d., Samobor, koji je prijavio tražbinu u ukupnom iznosu od 8.782.101,45 kn, koju nije unio u tablicu prijavljenih tražbina vjerovnika viših isplatnih redova.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi da su, stečajni dužnik i Samoborka d.d., dana 7. siječnja 2016. sklopili Ugovor o kratkoročnoj pozajmici u iznosu od 8.273.769,93 kn, da ta sredstva nisu uplaćena na račun stečajnog dužnika, već se radilo o ranijim pozajmicama, a da je u trenutku sklapanja tog Ugovora stečajni dužnik bio u blokadi više od 2200 dana.

Nesporno je da je Samoborka d.d., jedan od članova društva stečajnog dužnika.

Sud je mišljenja da radi o situaciji iz čl. 408. st. 1. ZTD-a, a da je čl. 139. st. 1. t. 5. Stečajnog zakona propisano da je tražbina nižih isplatnih redova tražbina za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine.

Odredbom čl. 257. st. 5. SZ-a propisano da se tražbine vjerovnika nižih isplatnih redova prijavljuju samo na poseban poziv suda.

Stečajni upravitelj ističe da je riječ o tražbini nižeg isplatnog reda, a obzirom da sud nije pozvao vjerovnike nižih isplatnih redova da prijave svoje tražbine, te je sudu predložio da donese rješenje o odbacivanju tražbine vjerovnika Samoborka d.d. Samobor kao preuranjene.

Odredbom čl. 408. ZTD-a propisano je da član koji društvu u vrijeme kad je ono u krizi umjesto da mu pribavi vlastiti kapital, kada bi mu ga inače uredni gospodarstvenici trebali pribaviti, daje zajam, može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo kao stečajni vjerovnik nižeg isplatnog reda (st. 1.). Treća osoba koja društvu u vrijeme iz stavka 1. tog članka da zajam umjesto da mu članovi pod tamo navedenim uvjetima pribave vlastiti kapital i kojoj član društva da neko osiguranje za povrat zajma ili joj to jamči može u stečajnom postupku ostvarivati zahtjev za povrat zajma samo za onaj iznos za koji se nije uspjela namiriti iz dobivenog osiguranja odnosno jamstva (st. 2.).

Odredba čl. 408. ZTD-a nalazi primjenu u slučajevima davanja zajma društvu koje je u takvoj krizi da ne raspolaže sredstvima dostatnim za poslovanje, a ne postoji druga mogućnost pribavljanja sredstava koja bi trebala poslužiti njegovoj sanaciji. Dakle, to je zajam koji se daje društvu u krizi kako bi mu se omogućio nastavak poslovanja i on se smatra kapitalom uloženim u društvo, a ne zajmom kojeg bi društvo trebalo vratiti. Zajam kojim se nadomješta kapital predstavlja sredstva koja se stavljaju na raspolaganje društvu formalno putem zajma.

Zajam kojim se nadomješta kapital može biti u novcu ili zamjenjivim stvarima, a može se raditi i o pretvaranju duga u zajam. Osim zajma, pod isti pravni režim potpadaju i druge pravne radnje vjerovnika društva kojim se financira društvo u krizi, a koje u gospodarskom smislu odgovaraju davanju zajma.

U takvim se slučajevima društvo pojavljuje u ulozi zajmoprimca, dok zajmodavci mogu biti:

- a) članovi društva osim onih koji ne vode njegove poslove a čiji se poslovni udio odnosi na desetinu ili manji dio temeljnog kapitala ili
- b) treće osobe kojima je član društva dao neko osiguranje za povrat zajma ili im se to jamči.

Prema tome, na članove društva koji vode njegove poslove bez obzira na to koliki je njihov poslovni udio i na članove društva kojih se poslovni udio odnosi na više od 10% temeljnog kapitala neovisno o tome vode li poslove društva, primjenjuju se pravila o nadomještanju kapitala.

S obzirom na to da se sa zajmom kojim se nadomješta kapital postupa kao s vlastitim kapitalom društva, razlikuju se pravne posljedice ovisno o tome je li taj zajam dao član društva ili treća osoba kojoj je član društva dao neko osiguranje za povrat zajma. Tako tražbinu člana društva s naslova povrata zajma kojim se nadomješta kapital, on može u stečajnom postupku ostvariti samo kao stečajni vjerovnik nižeg isplatnog reda.

Kad je zajmodavac treća osoba kojoj je član društva dao neko osiguranje za povrat zajma, ona se može namiriti iz danog osiguranja i u tom slučaju na člana koji je davatelj osiguranja, prelazi tako podmirena tražbina pa se on u stečajnom postupku pojavljuje kao stečajni vjerovnik nižeg isplatnog reda. U stečajnom postupku može ostvariti povrat zajma samo za iznos za koji se nije namirila iz dobivenog osiguranja, odnosno jamstva.

Dakle, nesporno je da je vjerovnik Samoborka d.d., kao jedan od članova društva stečajnog dužnika, podnio prijavu tražbine u stečajnom postupku u iznosu od ukupno 8.782.101,45 kn, koji iznos se odnosi na glavicu u visini od 8.273.769,93 kn temeljem Ugovora o kratkoročnoj pozajmici broj 01/2016 od 7. siječnja 2016. te obračunatih kamata u ukupnom iznosu od 508.331,52 kn, temeljem obračuna kamata broj 42/16 i 6/17.

Budući je nesporno da se radi o članu društva stečajnog dužnika, koji je kao zajmodavac, uplaćivao financijska sredstva tijekom više godina, društvu (ovdje stečajnom dužniku) u vrijeme kad je ono u krizi (s obzirom na dugogodišnju blokadu računa), umjesto da mu pribavi vlastiti kapital, kako bi obavljao registriranu djelatnost, smatra se kapitalom uloženim u društvo.

Ni sam žalitelj ne spori da se radilo o financijskim sredstvima uložena u društvo kao zajedničko ulaganje za obavljanje registrirane djelatnosti, koja su ulaganja iz prethodnih godina, prema riječima samog žalitelja, samo pretvorena u pozajmicu (po ugovoru od 7. siječnja 2016.).

Iz isprava priloženih spisu, proizlazi da se radi o financijskim ulaganjima iz prethodnih godina, koji period upravo obuhvaća period dugotrajne blokade računa dužnika, kraj nesporne činjenice da je dužnik u blokadi više od 2200 dana, što je više od šest godina.

Za zaključiti je da se radilo o zajmu danom društvu u krizi kako bi mu se omogućio nastavak poslovanja i on se smatra kapitalom uloženim u društvo, a ne zajmom kojeg bi društvo trebalo vratiti. Zajam kojim se nadomješta kapital predstavlja sredstva koja se stavljaju na raspolaganje društvu formalno putem zajma.

Pravilno je stoga prvostupanjski sud zaključio da je taj Ugovor o pozajmici zaključen u trenutku kada je stečajni dužnik bio blokiran više od 2200 dana (što je više od šest godina), slijedom čega proizlazi da osnovanim da se u konkretnom slučaju primjenjuje odredba čl. 408. st. 1. ZTD-a, odnosno da je riječ o tražbini nižeg isplatnog reda sukladno odredbi čl. 139. st. 1. t. 5. SZ-a.

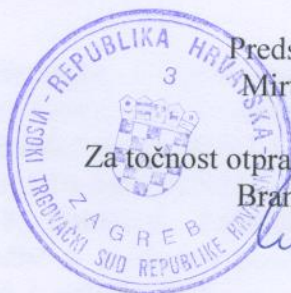
Kako u ovom stečajnom postupku, stečajni sudac nije pozvao vjerovnike nižih isplatnih redova prijaviti svoje tražbine, odbacio je predmetnu prijavu tražbine.

Odredbom čl. 139. st. 1. SZ-a u tražbine nižih isplatnih redova svrstane su tražbine za povrat zajma kojim se nadomješta kapital nekoga člana društva ili odgovarajuće tražbine

Žalbenim navodima žalitelj nije doveo u sumnju pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja.

Slijedom navedenog, valjalo je na temelju čl. 380. t. 2. ZPP-a, u vezi s čl. 10. SZ-a, žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi pobijano rješenje.

Zagreb, 7. veljače 2018.

Predsjednica vijeća
Mirta Matić, v. r.

Za točnost otpravka – ovlašteni službenik
Brankica Curman